

Orman Koruma ve Gözetim Zinciri Sertifikasyonu (CoC-Chain of Custody)

CoC (Chain of Custody) yönetim sistemi nedir?

- CoC-Orman Koruma ve Gözetim Zinciri, ham maddenin ormandan tüketiciye ulaşana kadar ki; işleme, dönüştürme, imalat ve dağıtım gibi tüm safhaları içine alan bir yönetim sistemidir.
- Müşteri perspektifiyle bakıldığında, firmada CoC standartlarının uygulanıyor olması firma tarafından bu aşamaların başarıyla yerine getirildiğinin bir taahhüdüdür.
- CoC'yi bir kalite yönetim sistemine benzetebiliriz. Ancak orman ve orman ürünleri üreten, kullanan ve tedarik eden firmalara yönelik hazırlanmış bir standart olduğunu unutmamak gerekir.

CoC yönetim sisteminin ve belgelendirmesinin amacı nedir?

- CoC belgelendirmesi, belgeli orman ürünlerinin (well-managed) tedarik zincirinin herhangi bir aşamasında belgeli olmayan orman ürünleri ile karıştırılmadan üretildiğini göstermeyi amaçlar.
- Şu anda dünyada bir orman ürününün iyi yönetilmiş bir kaynaktan sağlandığını göstermenin en geçerli yolu, CoC yönetim sistemini kurmak ve işletmek ve bu yönetim sistemini akredite ve bağımsız bir belgelendirme kuruluşu vasıtasıyla belgelendirmekten geçmektedir.
- Bu sektör şemsiyesi altında faaliyet gösteren firmalar için müşterilerine ve/veya 3. taraflara bu hususlara göre çalıştığını göstermenin bir yolu olarak CoC belgelendirmesine olan talep tüm dünyada gözle görülür biçimde artmaktadır.

FSC™ kimdir? Nasıl ve ne zaman oluşmuştur? Üyeleri kimlerdir?

- FSC, uluslararası Forest Stewardship Council örgütünün baş harflerini ifade etmektedir.
- Dünyada bağımsız ve akredite CoC programlarını (belgelendirmesi) yürüten, bünyesinde farklı kesimlerden gelen çevre ve sosyal örgütlerini, ahşap ve orman ürünleri konusunda faaliyet gösteren firma temsilcilerini, bazı ahşap birliklerini, orman ürünleri belgelendirmesi yapan kuruluşları barındıran kar amacı gütmeyen bir sivil oluşumdur.
- Ana kuruluş amacı tüm dünyadaki orman kaynaklarının doğru şekilde idare edilmesini sağlamak, bununla ilgili metotları belirlemek, standartları tarif edip bu standartların dünya genelindeki orman endüstrisi şemsiyesi altına giren tüm kuruluşları kapsayacak şekilde uygulandığını bağımsız ve akredite kuruluşlar vasıtasıyla denetlemek ve izlemektir.

• FSC' nin ilk oluşum tarihi 1990'lara dayanmaktadır. Bir grup ahşap üreticisi, kullanıcısı, çeşitli çevre ve sosyal sivil toplum örgütü temsilcilerinin bir araya gelmesi ile ilk toplantısını California, ABD'de yapmıştır.

• 1990-1993 arasında geçen sürede, bütün türlerdeki doğal ormanları kapsayacak, dünya çapında bir belgelendirme ve akreditasyon sisteminin ve bunlarla ilgili standartların oluşturulması ve geliştirilmesini sağlayacak çalışmalar yapılmıştır. Merkezi ve sekreteryası Bonn, Almanya'dadır.

FSC ve PEFC belgesinin faydaları

• FSC ve PEFC belgeleri sayesinde bu markaları ve etiketlerini kullanma hakkına sahip olmak ve bu şekilde ürünlerin yasal ve iyi idare edilmiş kaynaklardan geldiğini gösterebilmek.

- Mevcut orman ürünlerinin yasal olduğunun göstergesidir.
- Uluslararası tanınma ve prestij göstergesidir.
- Gelecek nesillere ormanların sağlıklı bir şekilde devredilmesi için bir araçtır.

FSC ve PEFC belgesi ne demektir ve kimler bu belgeyi vermeye yetkilidir?

• Orman ürünleri üreten, işleyen, dağıtımını yapan veya dönüştüren bir firmada CoC (Orman koruma ve gözetim zinciri) yönetim sisteminin uygulandığını göstermek amacıyla FSC ve PEFC tarafından akredite edilmiş, bağımsız belgelendirme kuruluşları tarafından ilgili standartlara göre yapılan denetimler sonucunda firmaya verilen belgedir.

• FSC veya PEFC' nin kendisi firmalara bu denetimi yapmayarak, kendi koyduğu standartlar ve gereklilikler arasındaki bağımsızlığını korumaktadır.

• FSC ve PEFC, akredite ettiği belgelendirme kuruluşları tarafından yayımlanan belgeleri aylık dönemlerde kendi web sitesinde duyurmaktadır.

• BM TRADA Certification FSC ve PEFC tarafından akredite edilmiş bir belgelendirme kuruluşudur ve belgelerini vermeye yetkilidir.

FSC ve PEFC Koruma ve Gözetim Zinciri Sisteminin Uygulama Aşamaları

Kritik Kontrol Noktaları (KKN)

CoC yönetim sistemini uygulamak isteyen bir organizasyonun ilk yapması gereken bütün kritik kontrol noktalarını öncelikle tespit etmektir. KKN, belgeli girdi/ürünlerle belgeli olmayan girdi/ürünlerin birbirine karışma risklerinin olduğu noktalardır. Bütün bu noktalar kontrol altına alınarak karışımın olmayacağı garanti edilmelidir. KKN genellikle aşağıdaki hususlarda oluşabilir:

- Ham madde satın alımında
- Mal kabul (girdi alım kısmı)
- Üretim kontrolü
- Bitmiş nihai ürün stoklarında
- Satış kısmında

Kritik kontrol noktalarında oluşabilecek bu karışımı önlemek için ürün tanımlamasını yapmak, uygun dokümantasyon yapısını oluşturmak ve personelin ihtiyaç duyduğu eğitimleri sağlamak gerekmektedir.

Ürün Tanımlama

• Belgeli ve belgeli olmayan ürünlerin birbirlerine karışmasını önlemenin en kolay yollarında biri ürünün net olarak kimliğinin tespit edilmesi ve tanımlanmasıdır.

• Belgeli ormandan/kaynaktan gelen ürünler net olarak tanımlanmalı ve bununla ilgili metodu gösteren ve kontrol eden bir prosedür oluşturulmalı.

• Belgeli bir kaynaktan gelen bitmiş veya halen üretilmekte olan ürünleri izlemek için özel bir izleme/kodlama sistemi oluşturulmalı.

• Üretim esnasında belgeli olan veya olmayan ürünler, üretim bandında fiziksel bir yolla veya zamanında ayrıştırılmalı.

Dokümantasyon / Kayıt

Dokümantasyon / Kayıt, CoC sisteminin en temel parçalarından biridir.

• Satın alma, taşıma, depolama, fiş, fatura, makbuz gibi belgeli ürünlere ait olan bütün kayıtların tutulması.

• Tanımlanmış tüm kritik kontrol süreçlerinin uygulamasını tarif eden Prosedür, talimat vb. oluşturulması gerekmektedir.

• Giren malların hangi kaynaktan ne miktarlarda geldiğini gösteren ve hangi sayıda mamulün üretildiğini gösteren tam ve doğru üretim kayıtları tutulması ve saklanması gerekmektedir.

Eğitim

Sistemin etkin bir şekilde çalışmasının sağlanabilmesi için tüm personelin gerekli sistem eğitimlerini almış olması gerekmektedir.

• CoC yönetim sisteminin uygulanması ve sürekliliğinin sağlanması için sorumlu ve yetkilendirilmiş bir yönetim temsilcisinin tanımlanmış olması gerekmektedir.

• Bütün çalışanların CoC sistemi içerisindeki sorumluluklarının bilincinde olması gerekmektedir. Bu görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli tüm eğitimleri almış olmaları gerekir.

Denetçi Tarafından Talep Edilecek Kayıtlar

Doğru bir şekilde kayıt tutmak CoC sistemi açısından çok önemlidir. Bütün kayıtlar okunabilir, ulaşılabilir olmalıdır.

• İlgili operasyonel faaliyetlere yönelik olarak hazırlanmış, ürün tanımlama, dosyalama, depolama, satınalma ile ilgili tüm prosedürler ve ilgili kayıtları

- Satın alma, satın alma sipariş emirleri, kontratlar, sözleşmeler, faturalar ve onaylanmış tedarikçi listeleri
- Mal kabul notları, teslimat formları
- Ham madde ve bitmiş ürün stokları ile ilgili kayıtlar
- Üretim ile ilgili kayıtlar
- Talep, teklif formları, faturalar
- Her bir tedarikçiden alınan ham madde, ara mamul maddesinin miktarı ve de her bir madde için toplam alım miktarı.
- Belgeli ürünlerin satış miktarları.
- Yıllık olarak, girdiler ve ürünler için özet stok raporları.
- CoC yönetim sistemini ilgilendiren tüm kayıtlar minimum 5 yıl saklanmalıdır.

CoC Belgelendirme Süreci

Başvuru

Talep formunda belirtilen kısımlar firma tarafından eksiksiz doldurulduktan sonra bir fiyat teklifi hazırlanır ve müşteriye sunulur. Ardından karşılıklı olarak bir sözleşme imzalandıktan sonra bir denetim tarihi tespit edilir.

Denetim

Açılış Toplantısı

Denetçi denetim ile ilgili süreci kısaca anlattıktan sonra CoC sisteminin kapsamını tayin eder.

Denetim Süreci

Aşağıdaki süreçlerden oluşmaktadır.

Girdi Alım, Mal Kabul

- Satın alma departmanı ziyaret edilir.
- Dokümantasyonun ve kayıtların gözden geçirilmesi ve kontrolü.
- Gelen hammadde ve ürünlerin fatura, ölçü ve ilgili kayıtlarına bakılması.
- Gelen hammaddelerin depolama koşulları, depo içerisindeki lokasyonları da dahil olmak üzere kontrol edilerek bakılması.
- Girdi kontrolünün CoC sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi.

Üretim Süreci

- Belgeli olan ürünler ile belgeli olmayan ürünlerin karışımının önlenmesine yönelik yapılan risk kontrolünün denetlenmesi.
- Uygulanmakta olan kontrol sistemlerinin değerlendirilmesi.
- İşleme, sınıflandırma ve ambalajlama sürecinin tanımlanması ve kontrolünün denetlenmesi.

Çıktı

- Depodaki ayrıştırılmış veya tanımlanmış belgeli ürünler.
- Etiketleme ve sevk.
- Satış departmanı.

Rapor ve Belgenin Yayınlanması

Denetim raporu hazırlandıktan sonra BM Trada merkez ofis tarafından incelenir. Ardından herhangi bir uygunsuzluğa rastlanmadı ise CoC yönetim sistemi FSC veya PEFC sertifikaları yayınlanır.

Gözetim Denetimleri

Gözetim denetimleri yılda en az bir kere olmak üzere yapılmaktadır.

- FSC ve PEFC belgeleri 5 yıl geçerliliği olan belgelerdir.

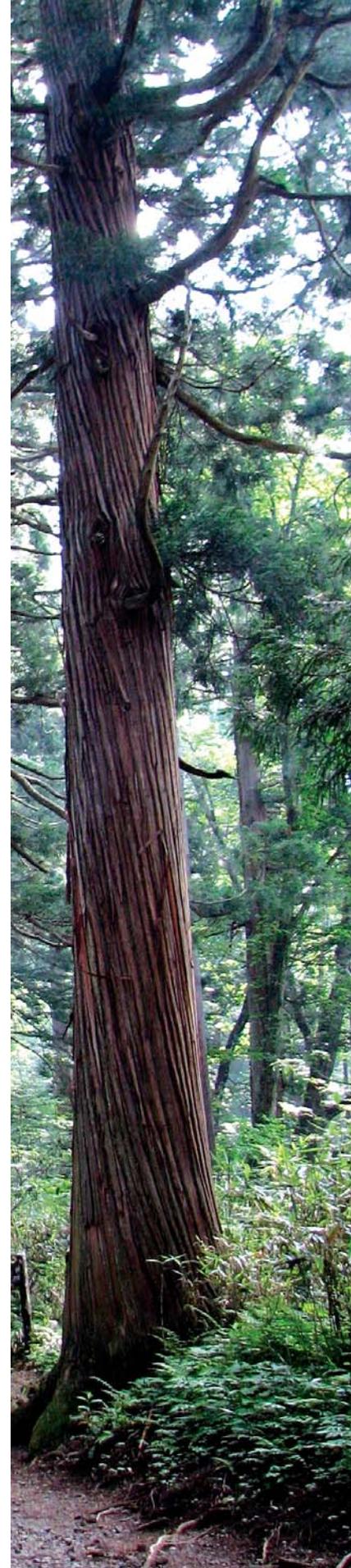
İlgili Bazı Standartlar

FSC STD-40-004 FSC Standard for Chain of Custody

FSC STD-40-005 FSC Standard for Controlled Wood

FSC STD-50-001 Certificate Holder Trademark Requirements

PEFC ST 2002 2010 C o C Standard 2010

STANDART BM TRADA BELGELENDİRME A.Ş.

Cevizli Mh. Tugay Yolu Cd. Ofisim İstanbul İş Merkezi No:20/B Kat:7 34846 Maltepe, İstanbul, Türkiye
Tel:(216) 574 88 01 Pbx - www.exova.com.tr - info@exova.com.tr